

GRADIMIR SMUDJA

HET KUNSTBORDDEEL

DEEL 4 DARLING,
VOOR ALTIJD

Gradimir
Smudja

HET KUNSTBORDDEEL

Deel 4
Darling, voor altijd

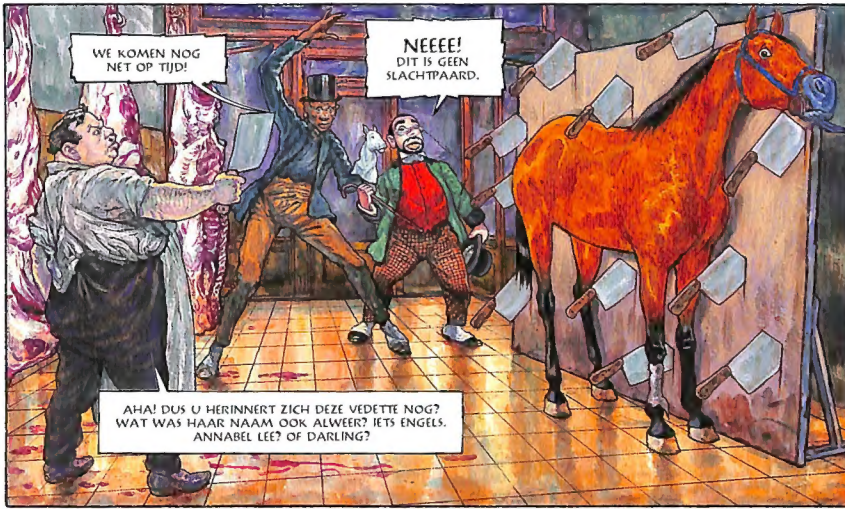
VOOR MIJN GROOTVADER

*Vroeger, lang geleden, behandelde mijn grootvader het edelste dier van de wereld, het paard.
Hij noemde dit met trots het grootste voorrecht van zijn leven. Jammer genoeg kon hij niet alle paarden genezen.
In zo'n geval kocht hij het dier en nam het mee naar huis om het daar waardig te laten sterven.*

*Op een dag kwam hij thuis met een blind paard, dat zijn leven had gesleten in een stal, in het donker,
vastgebonden aan de voederbak. Het paard huilde onophoudelijk. 'Waarom is dit paard blind?' vroeg ik aan mijn grootvader.
Hij antwoordde me: 'Hij heeft zo veel strips gelezen dat hij er blind van is geworden.'*

*Mijn grootvader is niet meer, maar zijn liefde voor het paard heb ik van hem overgenomen.
Ik heb mijn leven lang graag paarden getekend en in elk stripboek van mijn hand heb ik met
welhaast kinderlijk plezier altijd wel een of meer paarden tot leven gewekt.*

De auteur

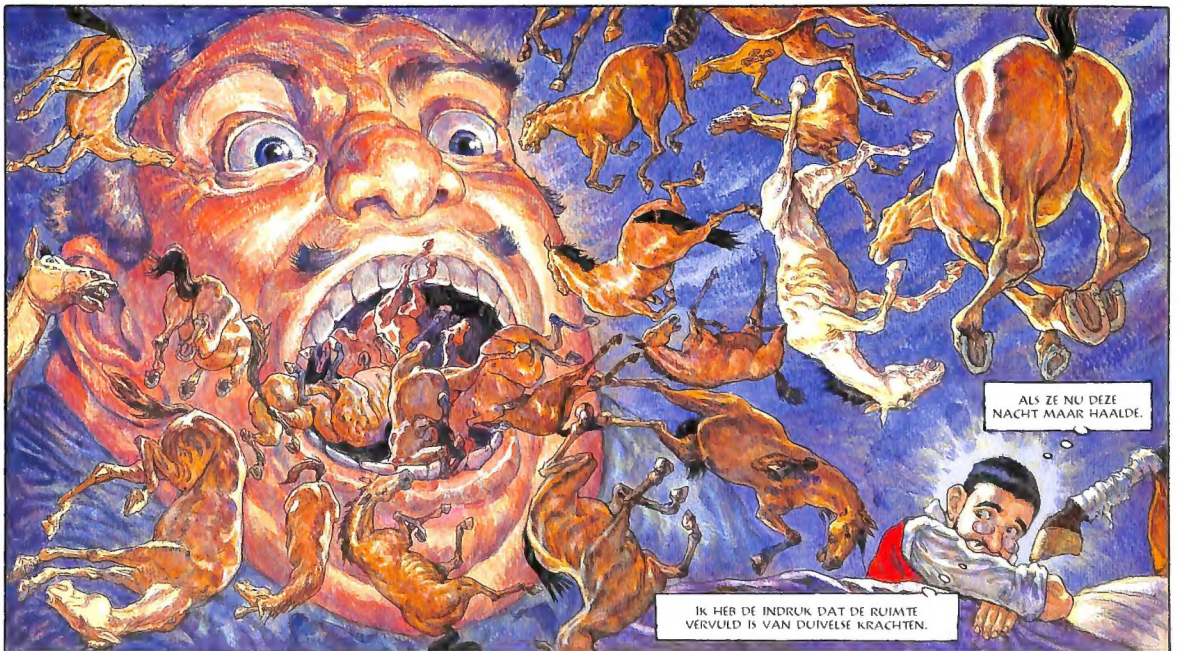
NOG DIEZELFDE NACHT TROK DE SINT-PETRUS VAN HET PAARD DRIE KEER AAN DE TEUGELS VAN HET LOT VAN DARLING.

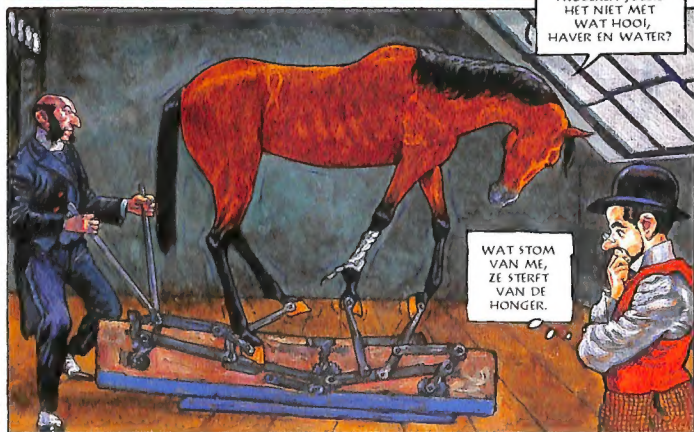
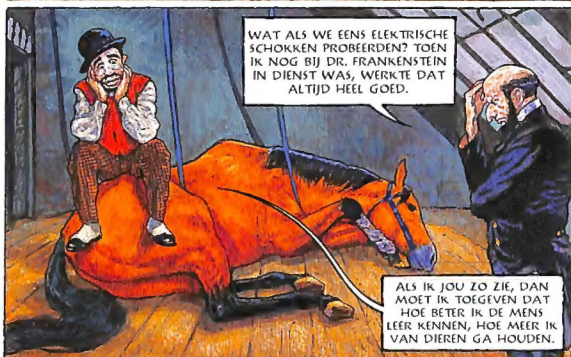
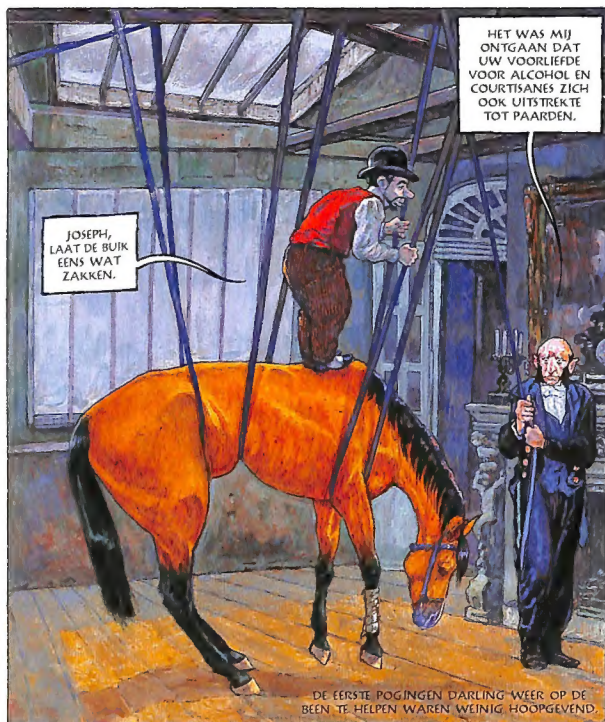

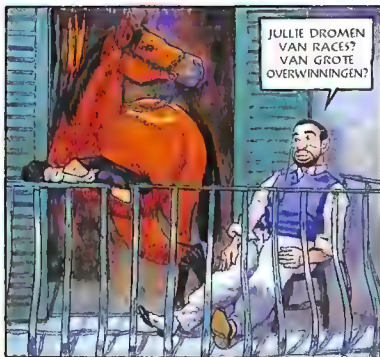
GOD, IK HEB JE NOOIT IETS GEVRAAGD...

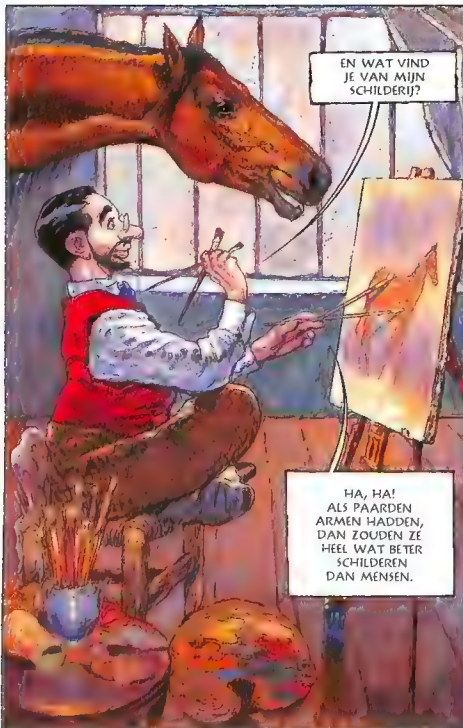

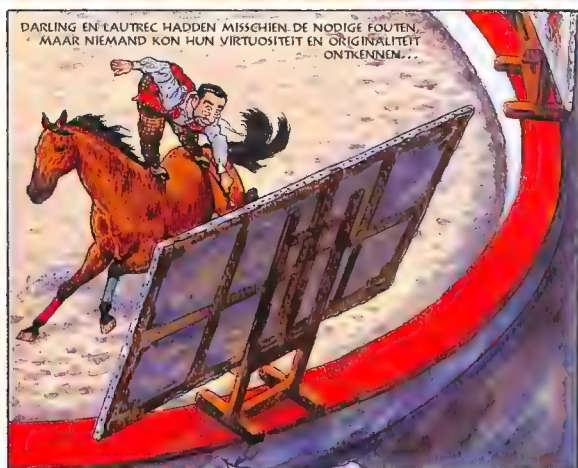
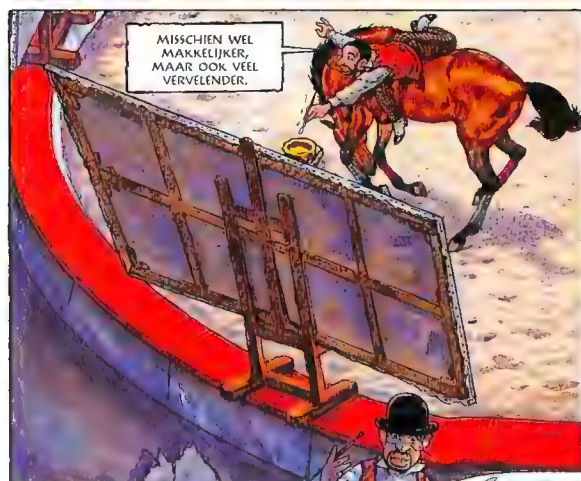
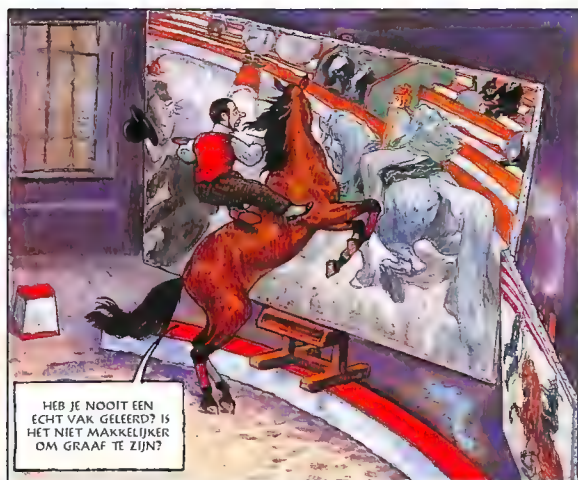
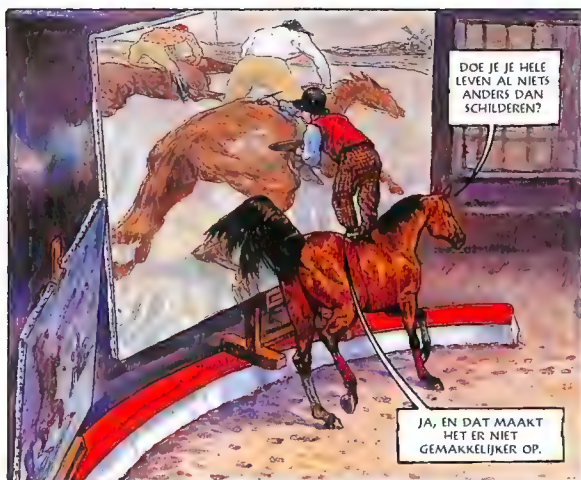
GRAAF, ZING IK NU EEN AVE MARIA OF EEN REQUIEM?

WIST JE, LAUTREC, DAT
NAPOLEON MEER IN ZIJN
PAARD GELOOFDE DAN
IN DE FRANSEN...

... ONZE GESCHIEDENIS
ZIJT VOL ROEMRIJKE
PAARDEN DIE ONBEKEND
ZIJN GELEVEN.

IK HEB JE
NATUURLIJK VEEL
HOGER ZITTEN.

JA, MAAR VRAAG EEN
PAARD WIE ZIJN BESTE
VRIEND IS, EN DE MENS KOMT
NOG NIET OP DE VIERDE PLEK.

DE HOND EN HET PAARD
ZIJN DE BESTE VRIENDEN VAN
DE MAN. VROUWEN KOMEN
PAS OP DE DERDE PLAATS.

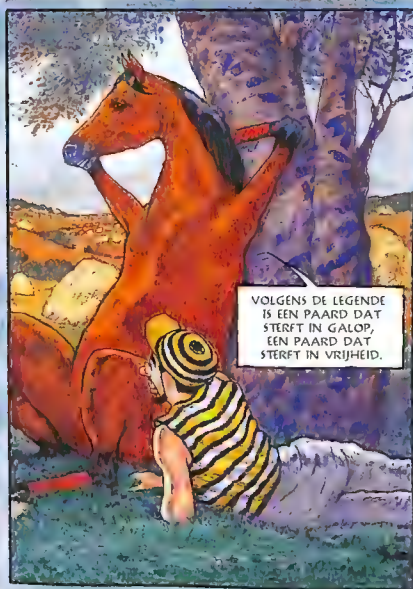
HET IS BETER HET
"PAARD VAN ..." TE
ZIJN DAN GEWOON
"EEN PAARD".

HOE VAAK HEB IK ER
NIET OVER GEDACHT
OM TE VLUCHTEN!

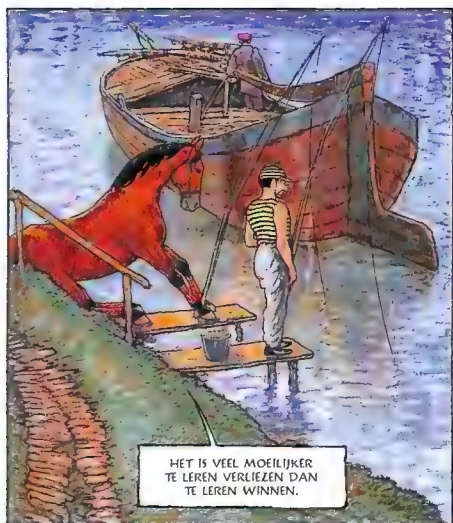
VOOR ONS,
PAARDEN
ZONDER LAND,
IS DE VRIJHEID
ONS ENIGE
VADERLAND.

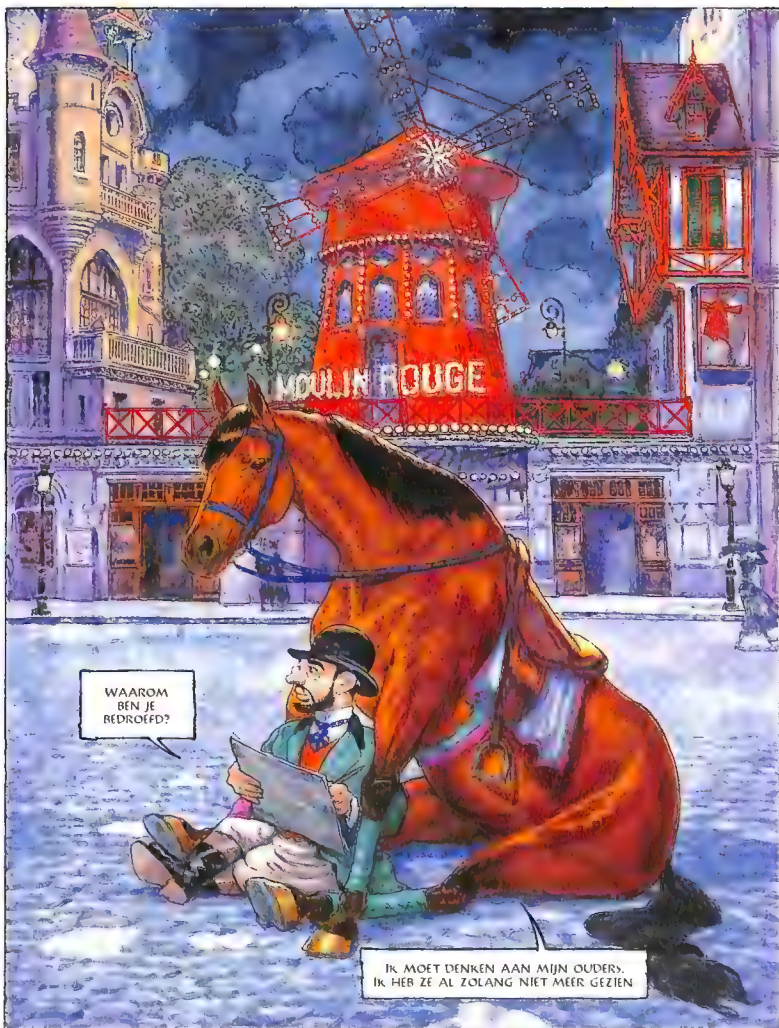
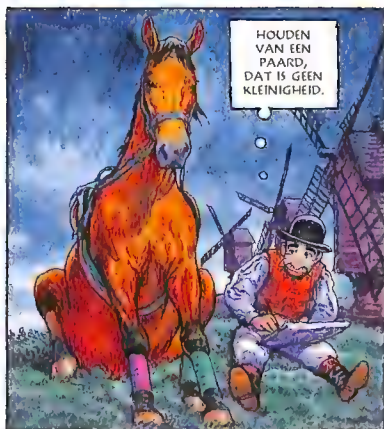

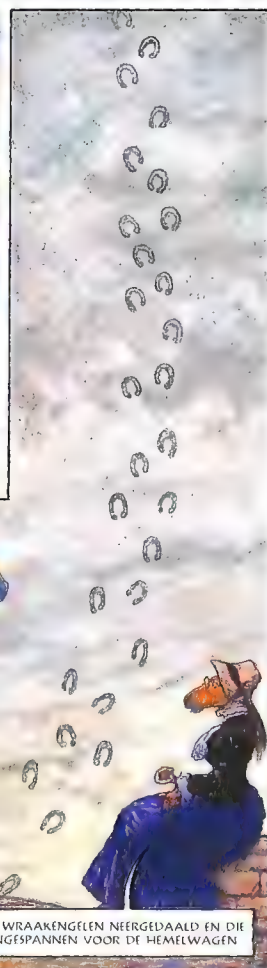
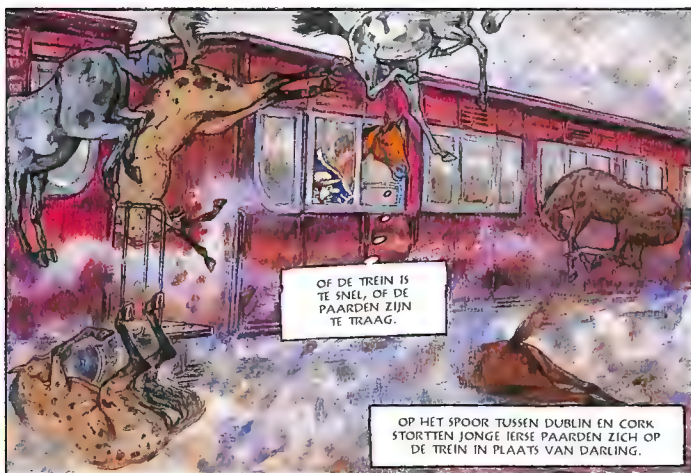
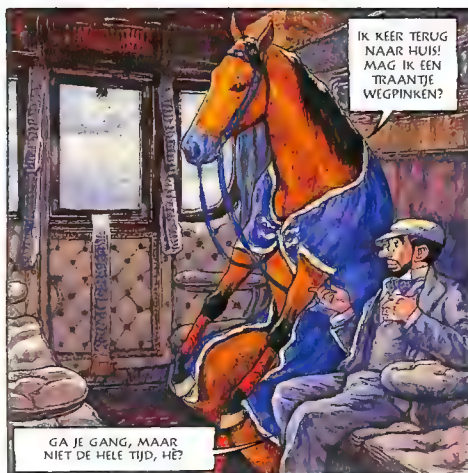
VOLGENS DE LEGENDE
IS EEN PAARD DAT
STERFT IN GALOP,
EEN PAARD DAT
STERFT IN VRIJHEID.

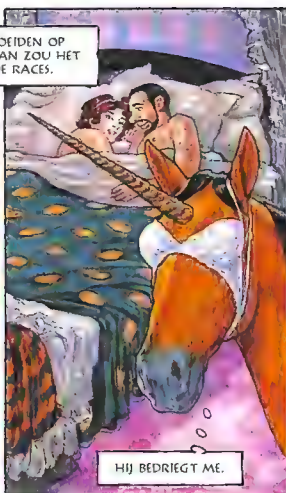
DIE ZOMER, TIJDENS ZIJN GESPREKKEN MET DARLING, VOELDE
LAUTREC OPNIEUW DE LIEFDE OPBLOEIEN. VERLIEFDE PAARTJES
EN PAARDEN, ZE WETEN WEL RAAD MET WAT HOOF.

* GEEN ZORGEN, IK ZAL HAAR GENEZEN ZE ZAL WEER ALS VANOUDS DE LUCHT GAAN DOORKLIEVEN

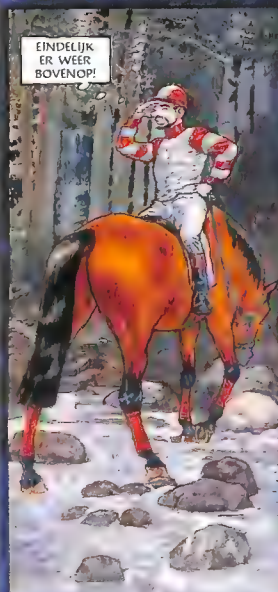

DARLING HAD HAAR LEVENDIGHEID WEER
HERVONDEN. HAAR AFGEJAKKERDE PEZEN WAREN
WEER ALS NIEUW. DE OUDE ZIGLONER HAD ER
LIJN ZIEL INGELEGD.

ZE MAAKTE ZICH OP VOOR GROTE OVERWINNINGEN EN
LAUTREC HAD PRECIES HET GOEDE POSTUUR VOOR EEN JOCKEY.

EINDELIJK
ER WEER
BOVENOP!

EEN
LENTEDAG,
TE PAARD...

... DAT IS VALLLEN EN ZO HARD
TEGEN EEN BOOM AAN KNALEN
DAT ELKE GEDACHTTE AAN WINNEN
EEN FORSE DEUK OPLOOPT...

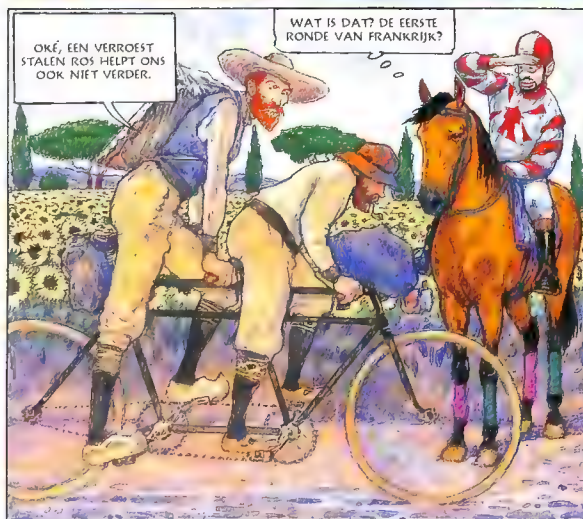
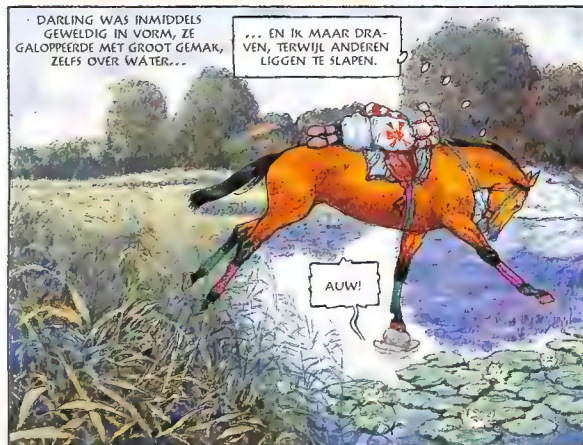

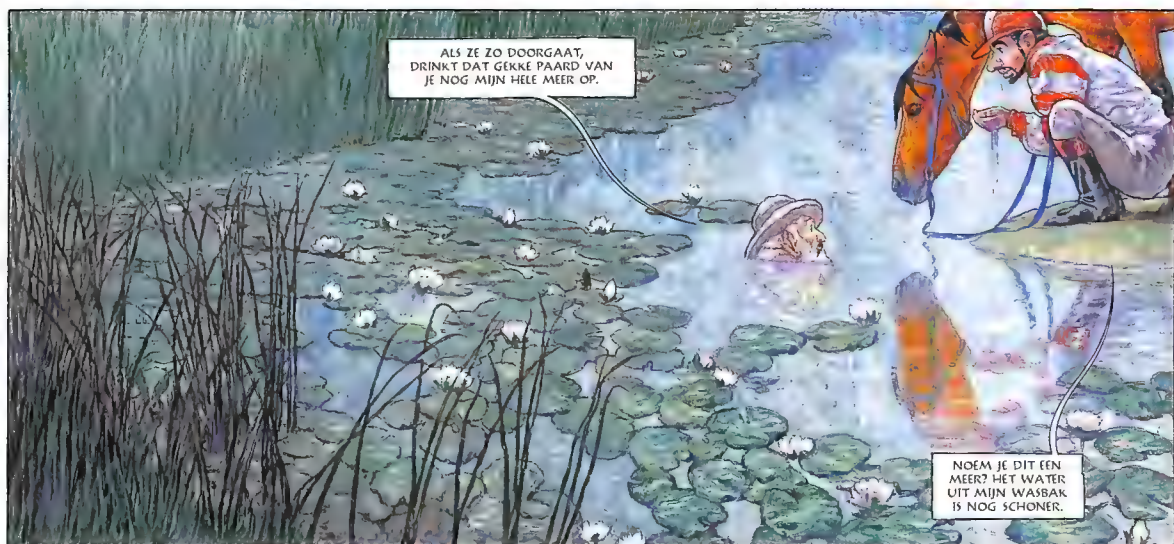
IN ALLE EERLIJKHEID,
DARLING WAS OOK
NIET ERG IN VORM.

HIJ IS VOLLEDIG VERANDERD.
HIJ IS NIET LANGER DE
GEDIPLOMEERDE DRONKAARD
DIE BIERFLESSEN MET EEN ENKELE
OOGWENK KAN OPENEN.

ALS ZE ZO DOORGAAT,
DRINKT DAT GEKKE PAARD VAN
JE NOG MIJN HELE MEER OP.

NOEM JE DIT EEN
MEER? HET WATER
UIT MIJN WASBAK
IS NOG SCHONER.

DOOR JOUW SCHULD
HEB IK NU RUZIE MET
MONET. WAAROM
KIES JE NIET GEWOON
MIJN KANT?

OMDAT DE
BOOT DAN
OMSLAAT.

DOOR JOU HEB IK HEM
MET MIJN PEDDEL OP
ZIJN HOOFD GESLAGEN.

WIL JE ECHT DAT IK
ELKE KEER DAT JE IEMAND
OMWILLE VAN MIJ
AFRANSELT, JE BEDANK...

... EN JE EEN KUS GEEF?

OH, NEE! DIT GEDOE BEGINT
ME WEL TE IRRITEREN.

HA, HA, HA!

WAT IS ER ZO
GRAPPIG?

JE ZIET ER
ECHT GRAPPIG
UIT, NEEF
LAUTREC.

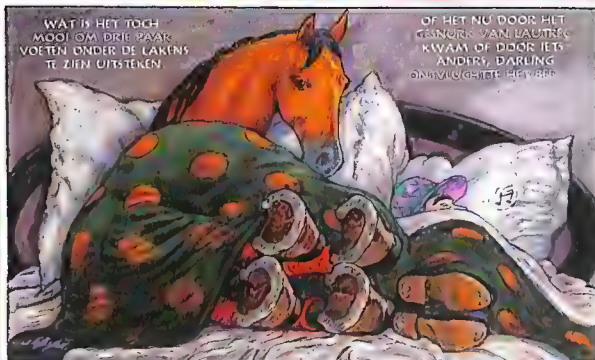
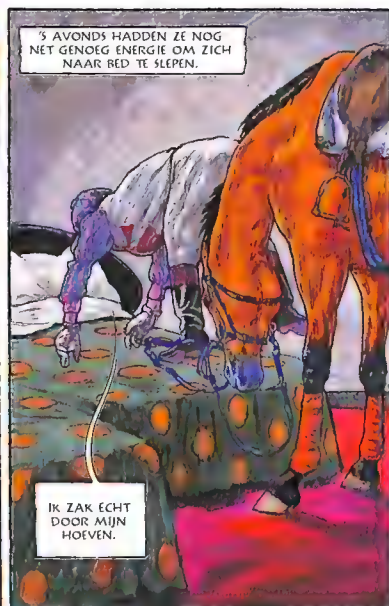

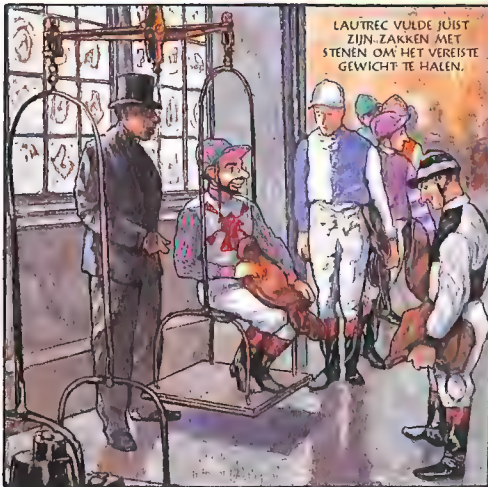
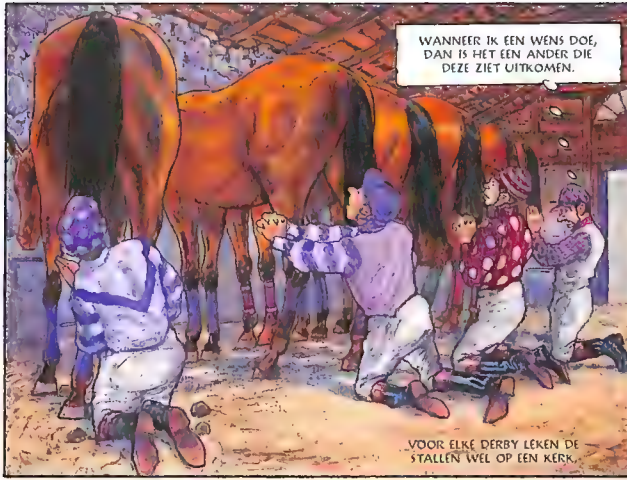
KWAAK! KWAAK!

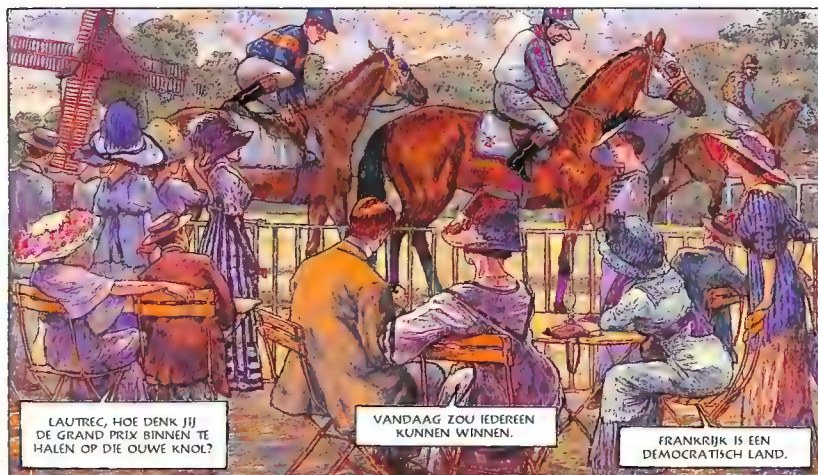

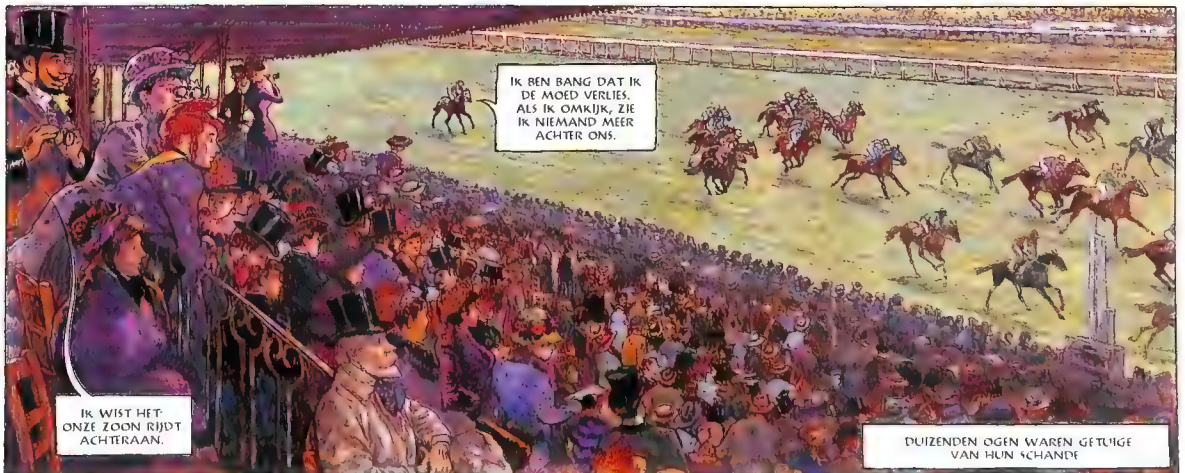
DIE DRIEDRIKKER IS EEN BE-
LEDIGING VOOR MIJN MEER

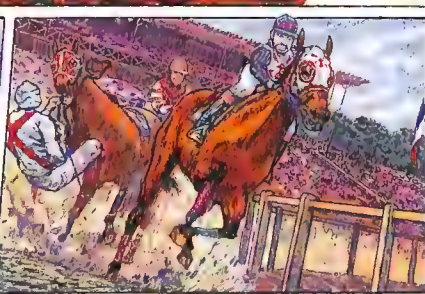
*) NIET WEGGAAN, DARLING, GEEF ME NOG EEN KUS!

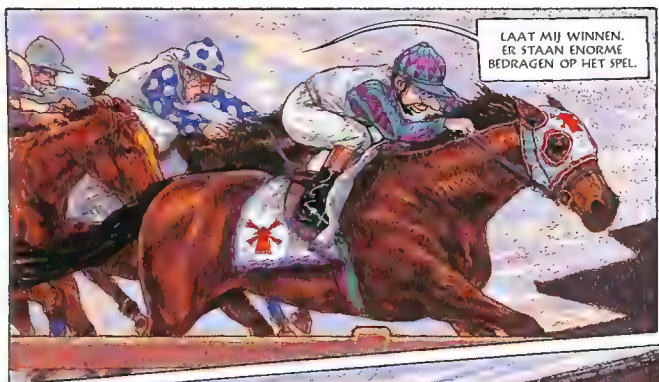

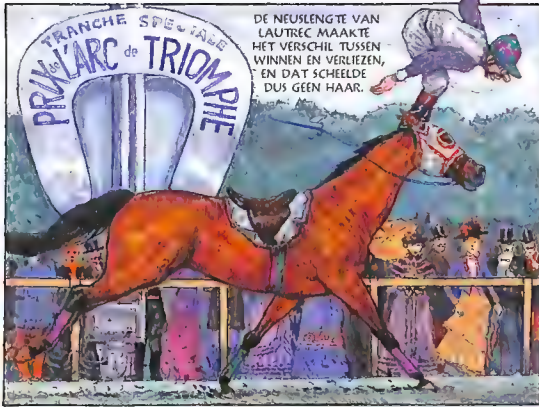

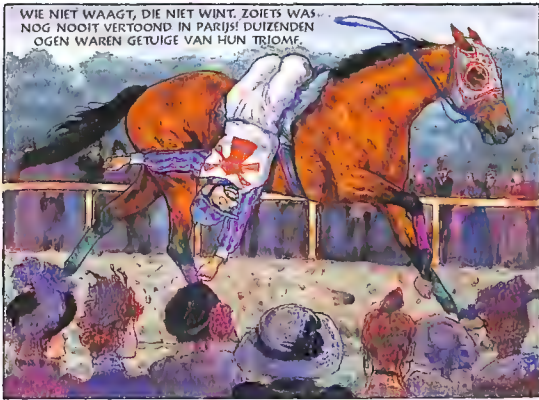
NIEMAND WEEET WAAROM, MAAR OP HET MOMENT DAT DE
WIEKEN VAN DE MOULIN ROUGE ZICH IN BEWEGING ZETTEN,
BEGONNEN OOK DIE VAN DE OUDE MOLEN VAN LONGCHAMP
TE DRAAIEN. DIT NATUURVERSCHIJSNEL VAN DE "WINDROOS"
GAF HEN NET DAT LAATSTE ZETJE IN DE RUG.

DE NEUSLENGTE VAN LAUTREC MAakte HET VERSCHIL TUSSEN WINNEN EN VERLIEZEN, EN DAT SCHEEDE DUS GEEN HAAR.

WIE NIET WAAGT, DIE NIET WINT. ZOETS WAS NOG NOOIT VERTOOND IN PARIJS! DUITZENDEN OGÉN WAREN GETUIGE VAN HUN TRIOMF.

LIEVE OUDERS, IK DRAAG DEZE OVERWINNING OP AAN JULLIE.

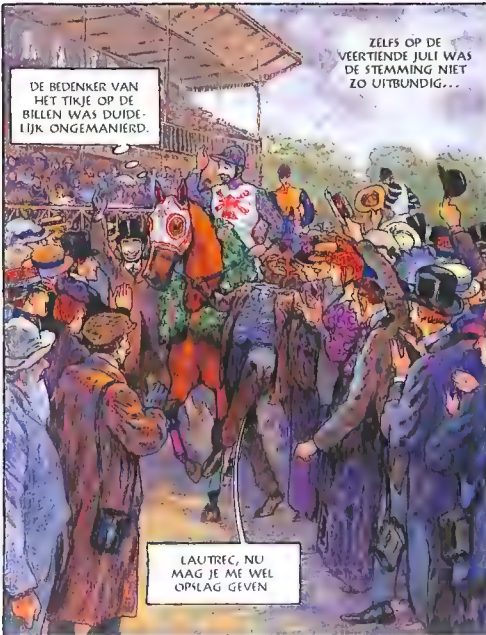
DANK JÉ, RIRI, WE ZIJN ZO TROTS OP JE.

MERRIE MET TWEE LEVENS

Gisteren beleefde de renbaan Longchamp de grootste comeback van haar kampioene. Darling mocht vol trots haar oude overwinningsskrans weer dragen.

'Deze overwinning was de moeilijkste en de mooiste van mijn leven. Ik heb haar bovenal te danken aan de heer Lautrec... verklaarde een zichtbaar ontroerde Darling.

DE BEDENKER VAN HET TIJKE OP DE BILLEN WAS DUIDE-LIJK ONGEMANIERD.

ZELES OP DE VEERTIENDE JULI WAS DE STEMMING NIET ZO UITBUNDIG...

LAUTREC, NU MAG JE ME WEL OPLAG GEVEN

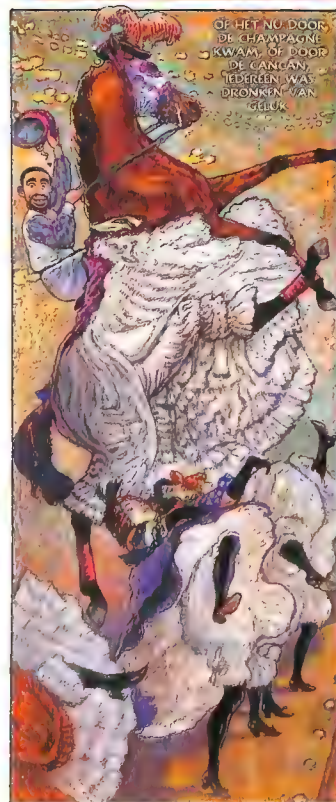

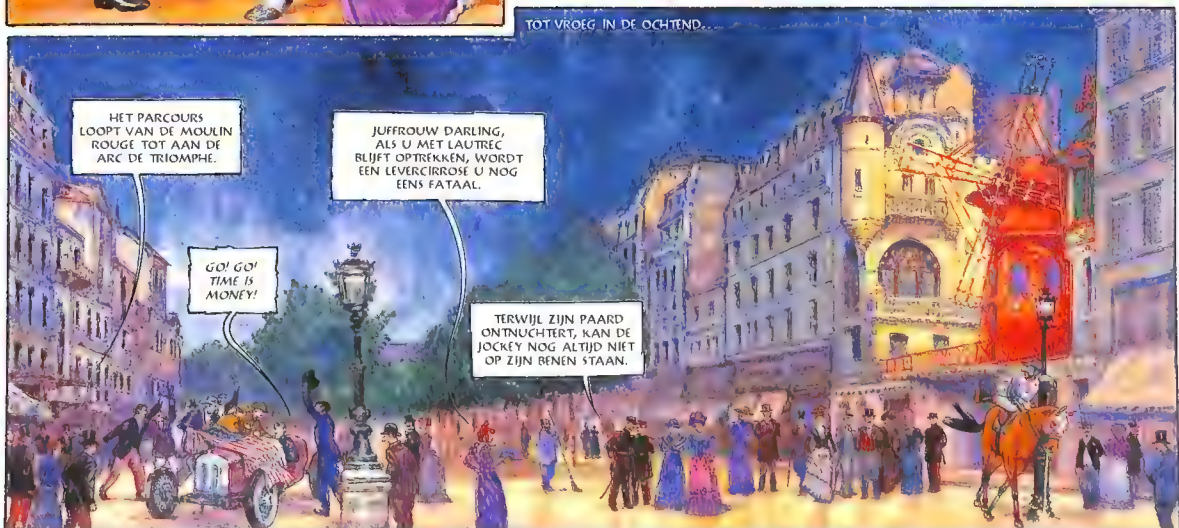
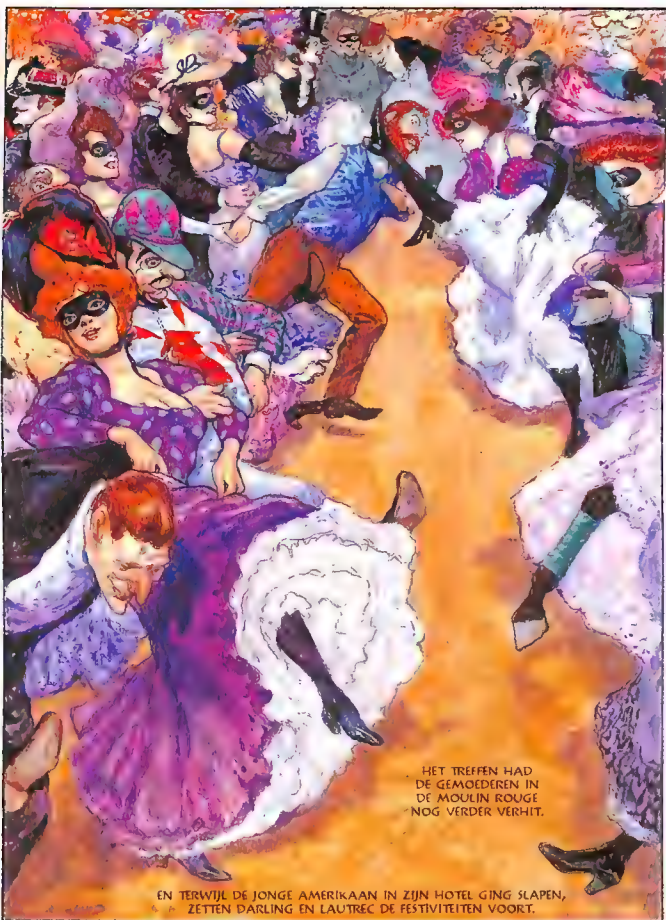
ACH, DE KONING DIE ALS HEERSER AL NET ZO WEINIG GELUK HEEFT ALS IN HET SPEL!

HOOGHEID, BURGERS EN BUTTENLUI, U BENT VANAVOND ALLEN UIT-GENODIGD IN DE MAGULIN ROUGE! IK TRAKTEER!

MIJN GELUKWENEN, LAUTREC! WAT ZEG JE VAN EEN PARTIJTJE POKER?

WANNEER UW
PAARD EEN BEEN
BREEKT, HEEFT ZE
ER GEEN ACHTER
DE HAND.

MIJN MUSTANG
HEEFT EEN
RESERVEWIEL.

PAARDEN ZIJN NIET
PERFECT...

... TOCH ZIJN ZE
NIET TE EVENAREN.

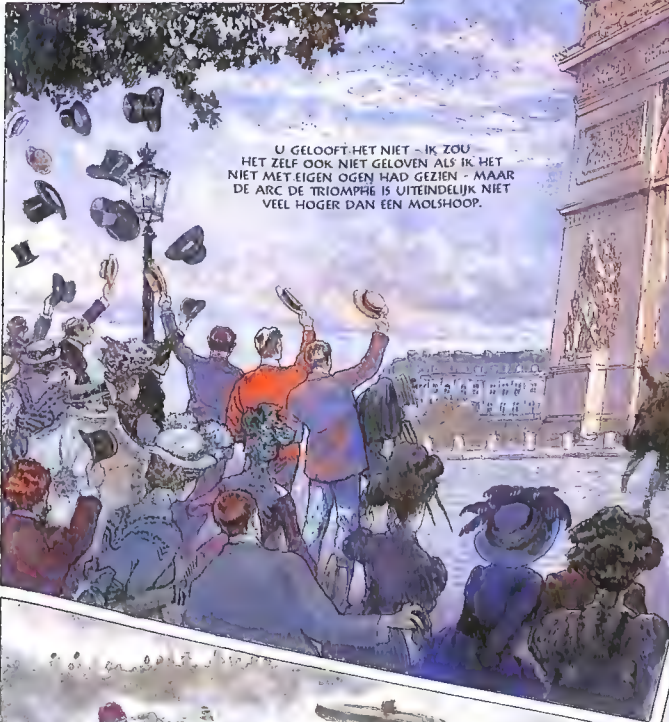
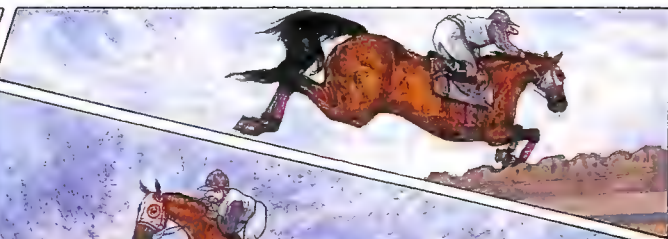
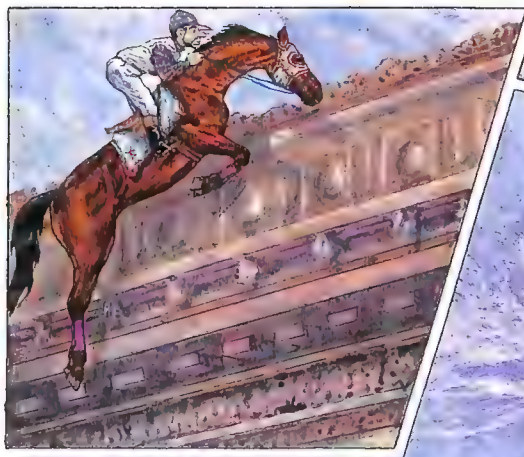
DAT IS NOG EENS
'N STAALTE VAN
SOLIDARITEIT ONDER
WEGGEBRUIKERS!

HET LIJKT EROP DAT HET
DE REMMEN WAREN.

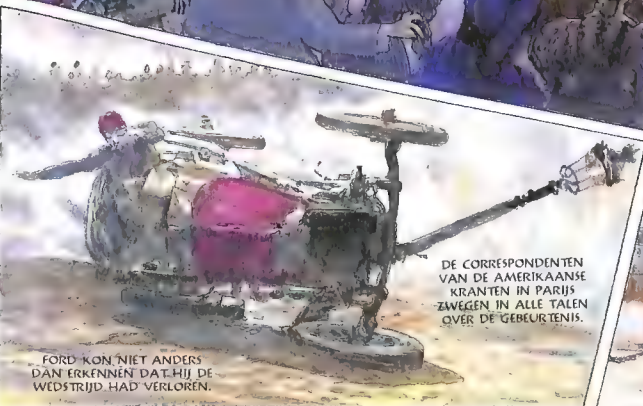
TIJDENS
DE RACE
SPRONG
DARLING
SCHIJNBAAR
UIT
VERVELING
EEN PAAR
KEER OVER
DE FORD
HEEN.

MAAR BIJ
DE AFDALING DOET
DE WAGEN HET OPEENS
WEER ALS EEN ZONNETJE.

HIJ DEED HET OPZETTELIJK,
OM ME UIT TE PUTTEN.

U GELOOFT HET NIET - IK ZOU
HET ZELF OOK NIET GELOVEN ALS IK HET
NIET MET EIGEN OGEN HAD GEZIEN - MAAR
DE ARC DE TRIOMPHE IS UITEINDELIJK NIET
VEEL HOGER DAN EEN MOLSHOOP.

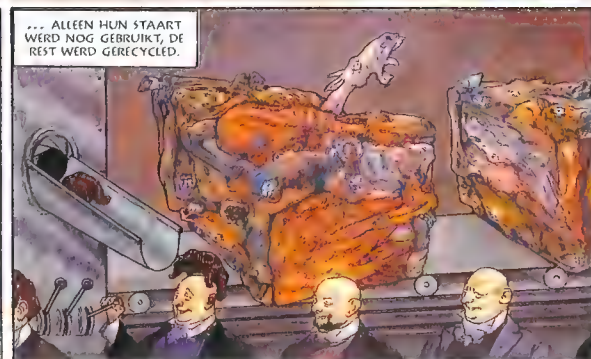
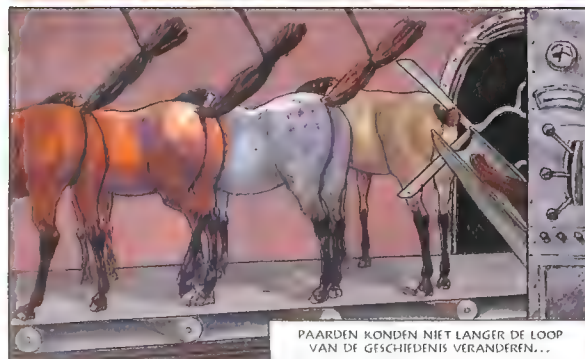
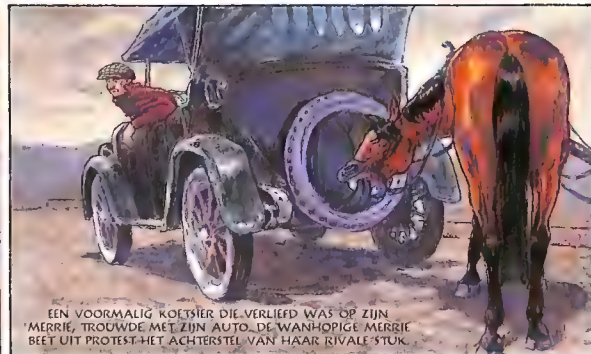
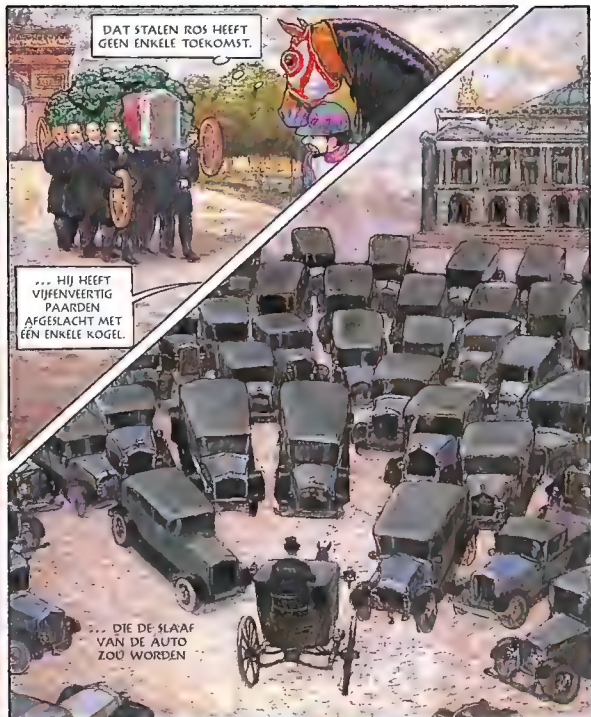
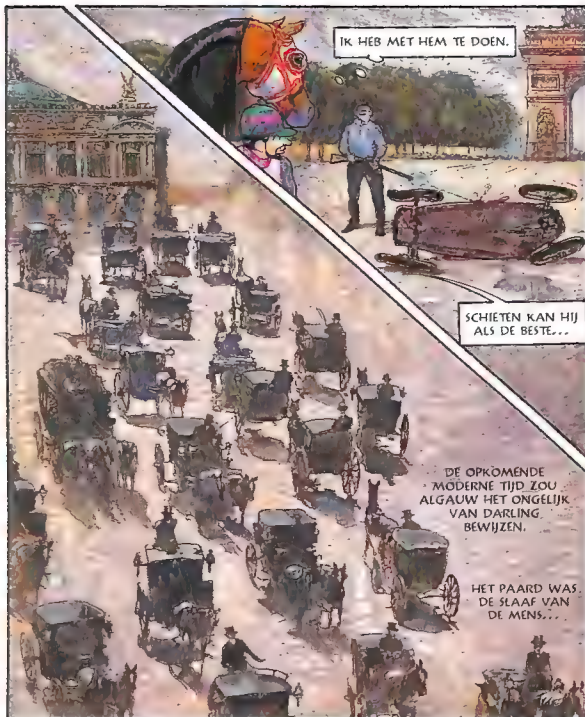
FORD KON NIET ANDERS
DAN ERKENNEN DAT HIJ DE
WEDSTRIJD HAD VERLOREN.

DE CORRESPONDENTEN
VAN DE AMERIKAANSE
KRANTEN IN PARIS
ZWEEGEN IN ALLE TALEN
OVER DE GEBEURTENIS.

EN ALS IETS
NIET IN DE KRANT
STAAT, IS HET NIET
GEBEURD.

UIT AFSCHUW OVER DE CONSUMPTIEMAATSCHAPPIJ ZOCHTEN
DARLING EN LAUTREC HUN TOEVLUCHT IN HET VERRE OOSTEN.

ZE STORTTEN ZICH OP
DE OOSTERSE FILOSOFIE EN
DEDEN AAN YOGA
ALVORENS...

... DEEL TE NEMEN AAN DE
RACE VAN DE 'VIER SEIZOENEN',
ZESDUIZEND KILOMETER LANG EN
ZICHTBAAR VANAF DE MAAN.

VOLGENS DE CHINESE
KALENDER WAS DIT IN HET
JAAR VAN HET PAARD.

DARLING
BEREIKTE HET
NIRVANA; DE
STAAT VAN
VOLMAAKT
GELUK.

HET GELUK BESTAAT ERIN ANDEREN GELUKKIG TE MAKEN.
NIET ALLES DRAAIT OM WINNEN...

IK HEB MAMA
DE GRAND PRIX
BELOOFT.
HET IS VAN-
DAG HAAR
VERJAARDAG.

BEGIN NIET TE VLOE-
KEN, DAT HAALT HET
ALLEEN MAAR UIT
ZIJN CONCENTRATIE.

HAAR DERDE
VERJAARDAG IN
TWEË MAANDEN
ZEKER!

OOK AL DEED
LAUTREC NOG ZO
ZIJN BEST...

WIE DE
PAARDEN-
ZIEL KENT,
KAN DIE
MET EEN
BLIK DOOR-
GRONDEN.

IK ZAL
U WAT
WAARDE-
VOLLE
ADVIEZEN
GEVEN...

WANNEER U ZICH OP DE RENBAAN BEGEFT,
DOET U DIT DAN ALLEEN TE PAARD.

PROBEER HET TIJDENS
DE RACE ZO MIN
MOGELIJK TE HINDEREN.

... TOCH
WERD DARLING
GEDISKWALIFI-
CEERD, OMDAT
ER ABSINT IN
MIJN BLOED
WERD AAN-
GETROFFEN.

BESTIJG GEEN
PAARDEN ALS U
DRONKEN BENT.

KIJK EEN PAARD IN
DE OGEN EN U WORDT
EEN BETER MENS.

DOIT BEN IK DRONKEN
OPGESTAPT EN DOOK
AL WAS IK VOOR DE
EINDSTREEP GEHEEL
ONTNUCHTERD...

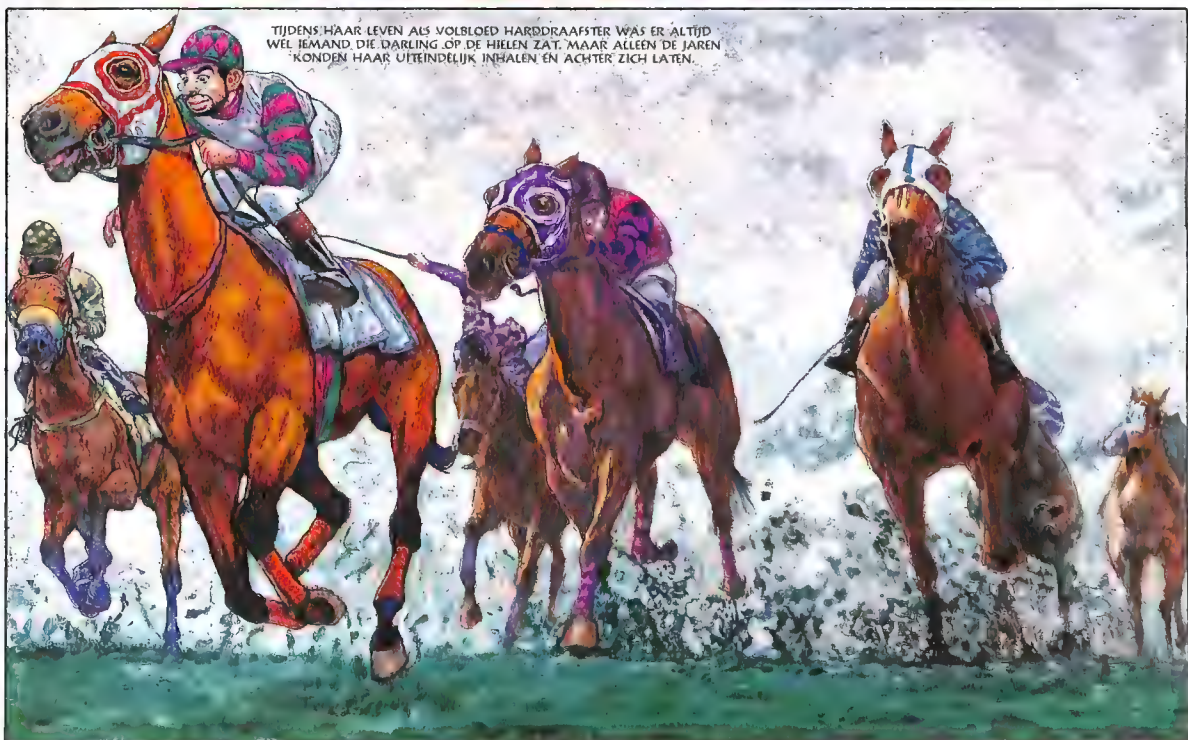
WEINIG MENSEN WETEN DAT DE
GEBROEDERS LUMIÈRE DE EERSTE
FILMCAMERA HEBBEN GEMONTEERD
OP EEN ZADEL, ONDER LAUTREC.

DOOR DE OMVANG VAN
HET APPARAAT WAS HET
NIET EENVOLDIG OM IN
HET ZADEL TE BLIJVEN.

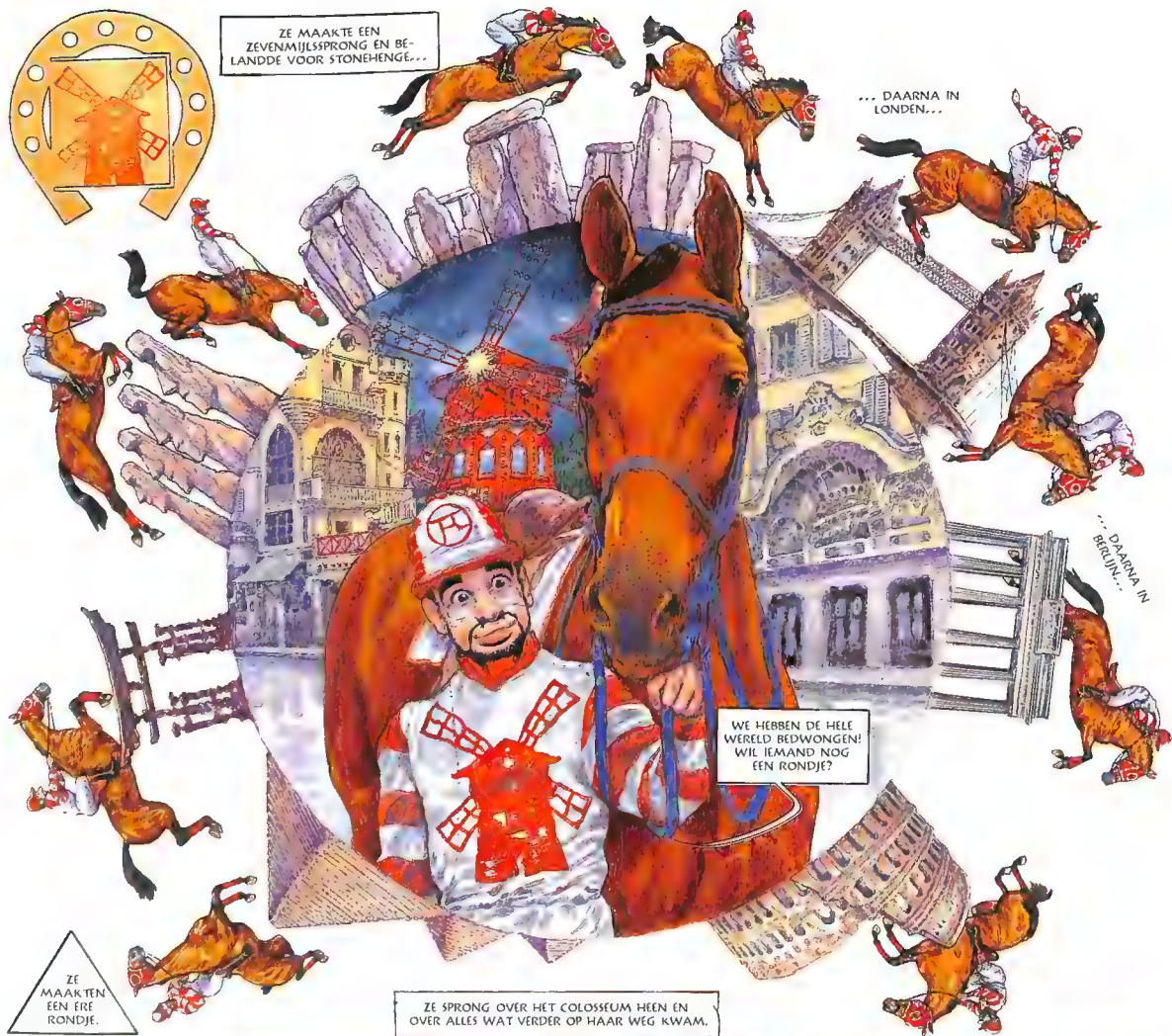

DE PAAR OVERGELEVEN PAARDEN STREDEN ALS WARE GLADIATOREN
OM EEN SUKKERKLOTTJE OF EEN WORTEL. WIE VRAAGT PAARDEN OOK
OM HUN MENING? ZE DRAVEN EN SPRINGEN VAAK TEGEN HUN ZIN.
ELKE SPRONG IS GEVAARLIJK EN KAN DE LAATSTE ZIJN.

TIJDENS HAAR LEVEN ALS VOLSBLOED HARDDRAAFSTER WAS ER ALTIJD
WEL IEMAND DIE DARLING OP DE HIJLEN ZAT, MAAR ALLEEN DE JAREN
KONDEN HAAR UITEINDELIJK INHALEN EN ACHTER ZICH LATEN.

MET EXPRESSIEVE
STREKEN...

... BEWEES ZIJ IN DE KUNSTEN
EVENEENS HAAR TIJD VOORUIT TE
ZIJN, MINSTENS EEN HALVE EEUW.

ZE SCHILDEERT MISSCHIEN NIET
NAAR MIJN SMAAK, MAAR
ORIGINEEL IS HET ABSOLUUT.

WENIGEN HADDEN DE
DORRETTEN WARMEN MET DARLING
TE MOEDER KONEN.

POEH! STELLETJE
IJDELTUITEN!

DARLING ZOU JALOERS ZIJN GEWEEST ALS HIJ EEN ANDER
HAD BESTEGEN. LAUTREC WAS OP ZIJN BEURT JALOERS OP DE
VEEARTS, TOT DE KOMST VAN DIE ENE MUSTANG EN...

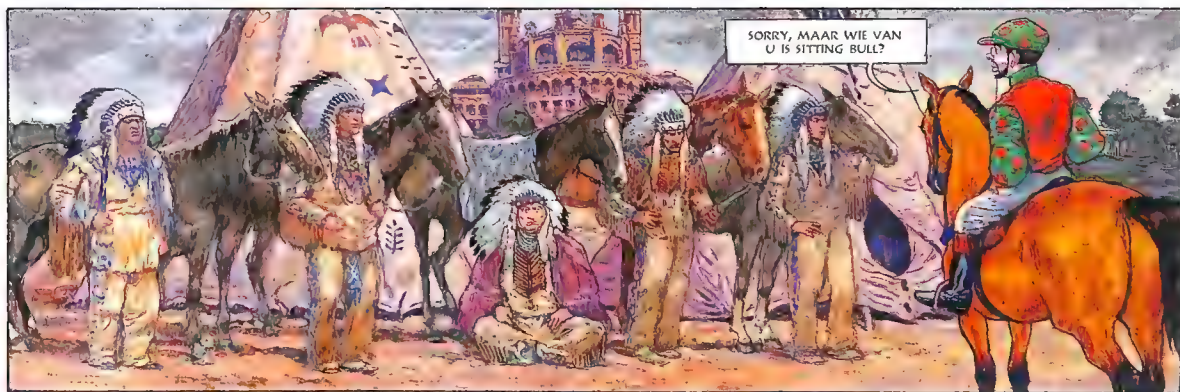

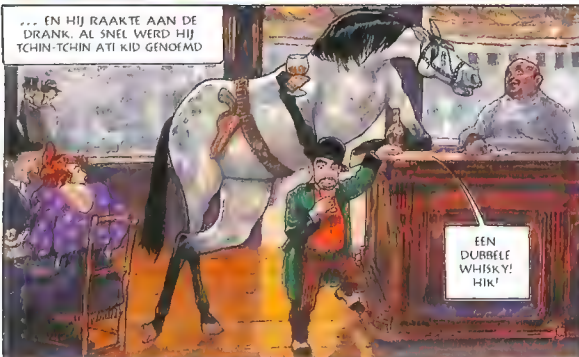
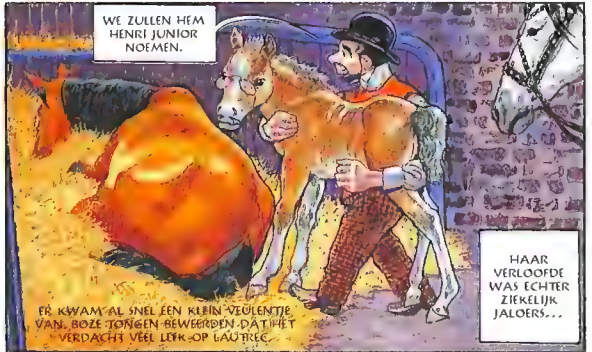
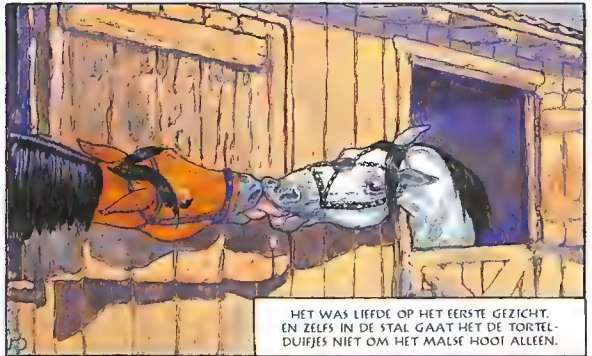
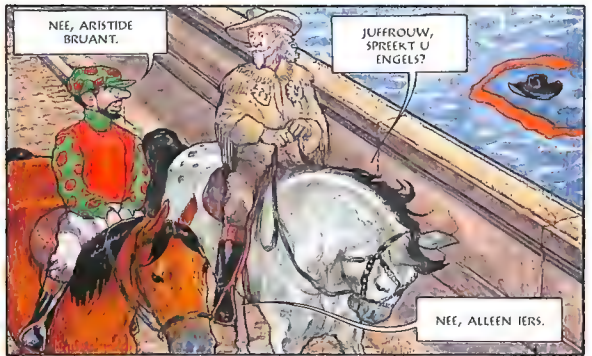
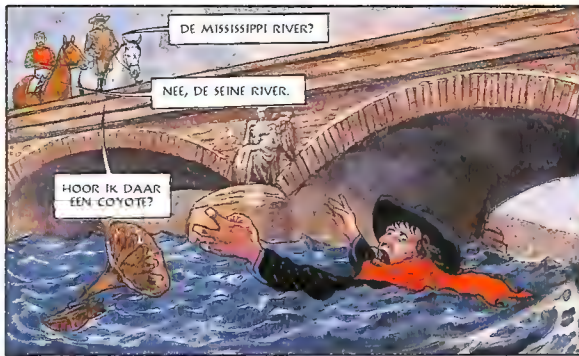
LAUTREC ZIET
ONS NIET MEER
STAAN.

WANNEER JE LANGE TIJD OP DEZELFDE MERRIE
RIJDT, IS DAT TE VERGELIJKEN MET EEN HUWELIJK.

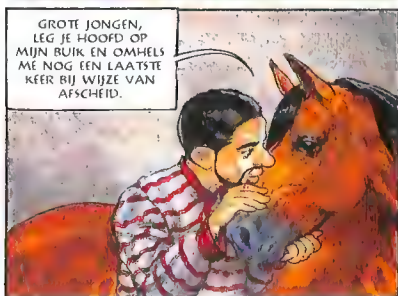
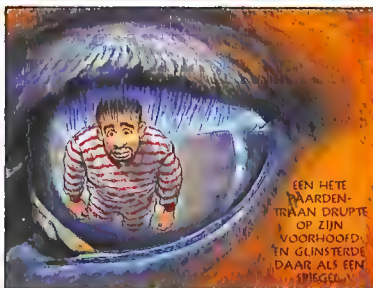
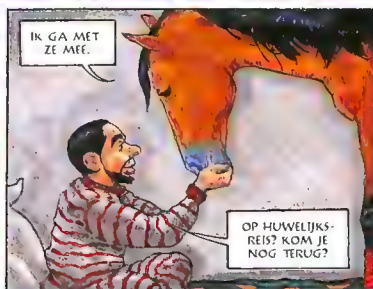
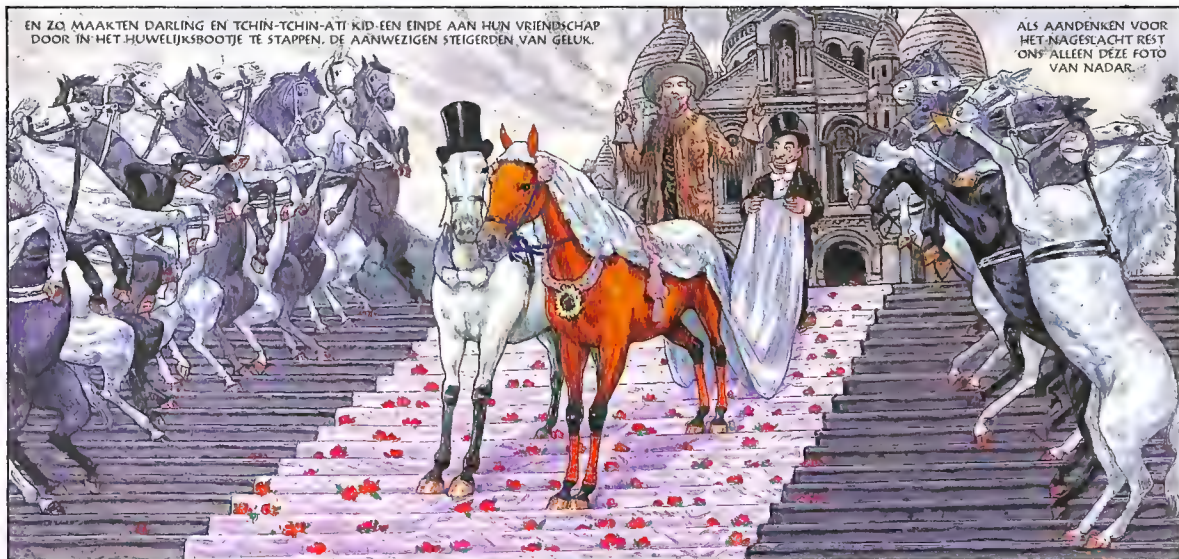

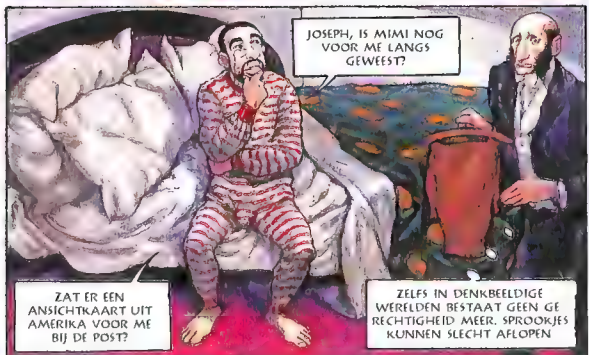
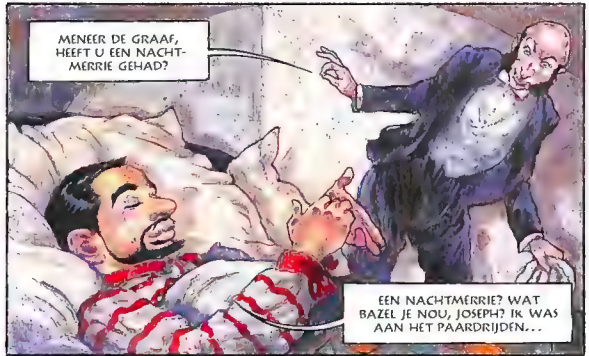

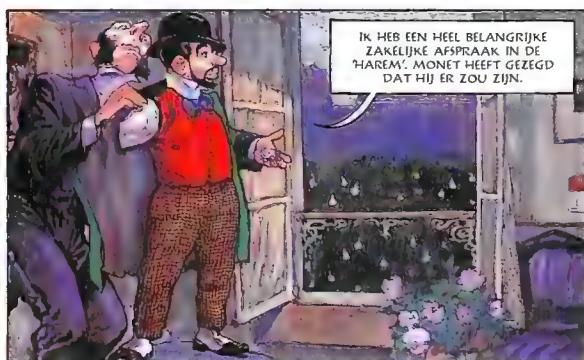
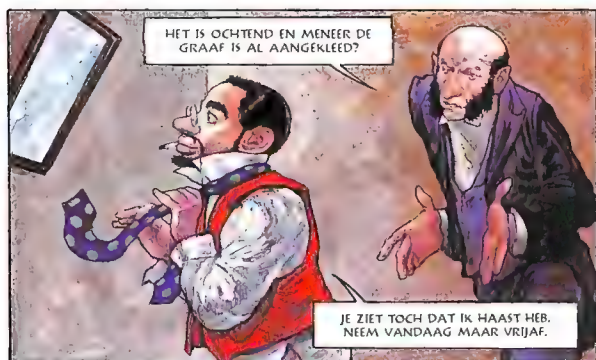

EN ZO MAAKTEN DARLING EN TCHIN-TCHIN-ATTI KID EEN EINDE AAN HUN VRIENDSCHAP DOOR IN HET HUWELIJSBOOTJE TE STAPPEN. DE AANWEZIGEN STEIGERDEN VAN GELUK.

ALS AANDEKENEN VOOR HET NAGESLACHT REST ONY ALLEEN DEZE FOTO VAN NADAR.

OH, BEN JIJ HET,
MONET? SORRY, IK
HAD JE NIET HERKENND
MET JE KLEREN AAN.

IN DE 'HAREM VAN JADE'
VERDRONK LAUTREC ZIJN
VERDRIET IN DE HARISSA EN
BIJ HET BUIKDANSEN...

ACH, SELMA, IK ZOU ER DE
INHOUD VAN EEN HALVE STAL
VOOR OVER HEBBEN OM TE WETEN
WAT JIJ DAAR VERSTOPT ONDER
DAT BROEKJE VAN JE.

ZEG, EMINA,
IK HEB ZO DUIZEND
FRANC OVER VOOR
EEN NACHT MET JOU.

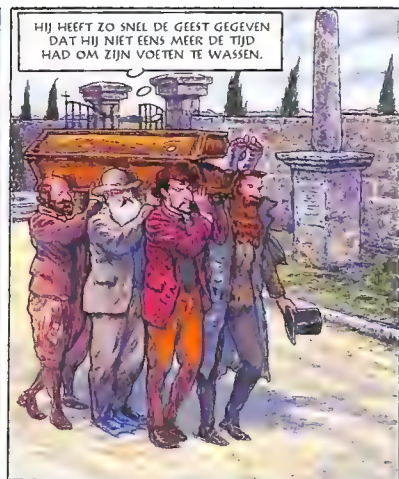
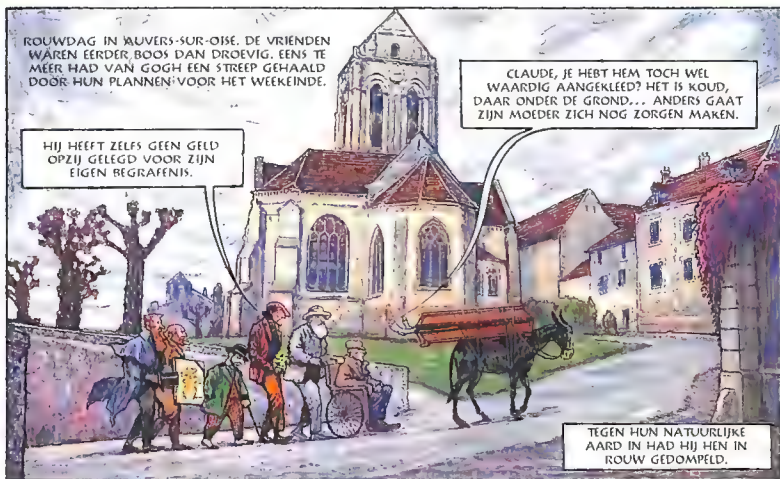
VOOR ZO'N BEDRAG WIL
IK WEL DUIZEND-EN-EEN
NACHT DOORBRENGEN
MET UWE EXCELLENTIE.

CLAUDE, VRIEND,
KOM ERBIJ ZITTEN!

DIT IS NIET HET JUISTE
MOMENT. IK KOM JE
VERTELLEN DAT VAN GOGH
ZELFMOORD HEEFT GEPLEEGD.

EINDE VAN HET VIERDE DEEL

Dank aan Zorica, Ines en Ivana, Muriel, Marina, Gregory en Zlatko,
Guy, Thierry, Franck (en alle anderen die aan het boek hebben meegewerkt),
Claire, Pierre en Roger!

De auteur

Beste lezers, hoe veel werk en tijd heeft het niet gekost om dit boek te maken.
De vrouw van de auteur

in deze reeks:

HET KUNSTBORDEEL

- 1: Moulin Rouge
- 2: Mimi & Henri
- 3 Hupsakee, Darling!
- 4: Darling, voor altijd

van dezelfde tekenaar:

VINCENT & VAN GOGH

- 1: Vincent & Van Gogh
- 2 Drie manen (in voorbereiding)

BOB DYLAN REVISITED (diverse auteurs)

SP. Hurricane

Eerste druk augustus 2011

Vertaling	Toon Dohmen
Grafische verzorging	Studio MYX
Uitgever	Silvio van der Loo

Hardcover ISBN 978 90 5885 383 7

Le cabaret des muses © 2008 Guy Delcourt Productions / Smudja
Het Kunstborddeel Nederlandse uitgave © 2011 Silvester Strips uitgeverij B.V. s-Hertogenbosch

www.silvesterstrips.nl

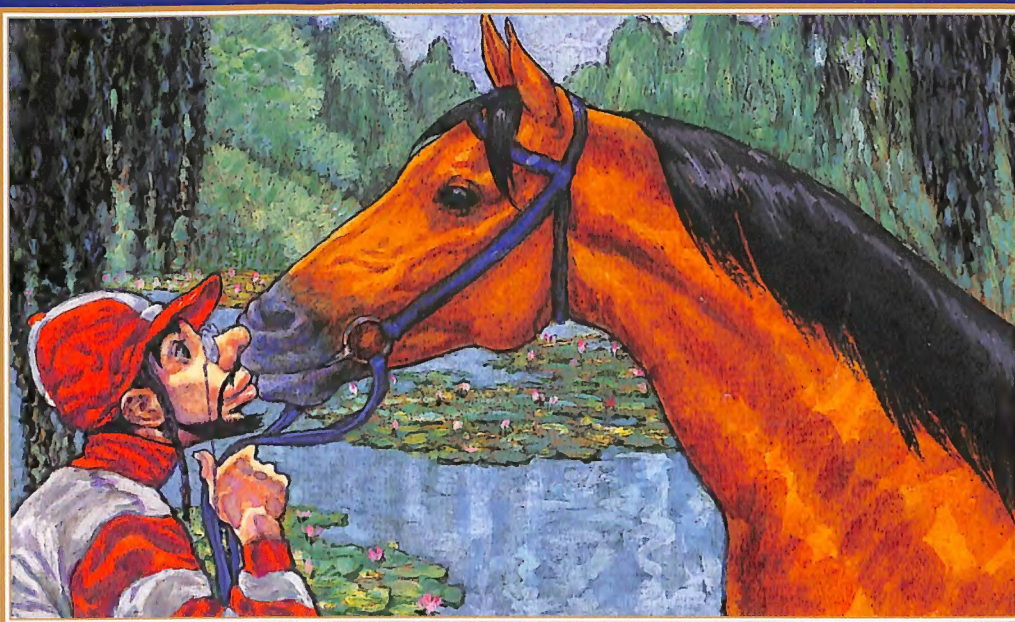
HET KUNSTBORDEEL

Montmartre, 1889, is niet alleen het hoogste punt van de Lichtstad, maar bovenal de legendarische heuveltop van de bohème. Een plek waar de muzen laag vliegen en de sterren dichtbij staan. Maar het is ook de standplaats van die kleine grote schilder, die god van de wijn en de cognac: Henri de Toulouse-Lautrec.

Hij heeft zijn comfortabele maar saaie adellijke leventje achter zich gelaten en gaat elke dag naar de Moulin Rouge om daar de opwindende wereld van kunst en plezier te betreden.

Vergezeld van zijn vrienden gidst hij ons door de meest creatieve periode van het 'oude Europa'. Hij is niet alleen de schilder, maar ook de schepper, ironische poëet en psychiater van zijn modellen.

Hij is de hoofdrolspeler en regisseur van dit even komische als tragische werk: Het kunstbordeel.

GRADIMIR SMUDJA

GEBOREN IN 1956 IN JOEGOSLAVIË EN TEGENWOORDIG WOONACHTIG IN LUCCA, ITALIË. ZIJN UITZONDERLIJKE TALENT ALS SCHILDER, TEKENAAR EN KARIKATURIST SPRAK VOOR HET EERST UIT VINCENT & VAN GOGH, EEN UITBUNDIG STRIPVERHAAL OVER DE ROEMRUCHE SCHILDER EN DE IMPRESSIONISTEN. MET HET KUNSTBORDEEL GEEFT DE AUTEUR EEN EVEN HILARISCHE ALS LIEFDEVOLLE DRAAI AAN DE BIOGRAFIE VAN TOULOUSE-LAUTREC EN DE BELLE ÉPOQUE. MET BEWONDERING EN RESPECT BIEDT SMUDJA EEN VERRASSENDE BLIK OP ZIJN GROTE VOORBEELDEN.

www.silvesterstrips.nl

ISBN 978-90-5885-383-7

9 789058 853837

In voorbereiding